

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH320061

NAZWA
OBSZARU Bystrzyno

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH320061	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Bystrzyno

1.4. Data opracowania 2008-10	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2021-12
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 14 października 2021 r. w spr. soo Bystrzyno (PLH320061)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
15.7964

Szerokość geograficzna
53.8458

2.2. Powierzchnia [ha]:

893.69

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL42	Zachodniopomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			106.03		G	B	C	B	B
3160			0.04		G	D			
7140			47.53		G	B	C	B	B
9110			16.37		G	C	C	C	C
9160			0.81		G	D			
9190			245.58		G	A	C	B	B
91D0			33.15		G	B	C	B	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki	Populacja na obszarze	Ocena obszaru
---------	-----------------------	---------------

Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
I	1042	Leucorrhinia pectoralis			p	1000	10000	i	C	M	C	A	C	B
A	1166	Triturus cristatus			p					DD	C	A	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N19	25.45
N17	15.71
N10	5.43
N06	11.07
N16	34.75
N12	7.59
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Natura 2000 Bystrzyno PLH320061 znajduje się w makroregionie: Pojezierze Zachodniopomorskie oraz mezoregionie: Wysoczyzna Łobeska. Obszar leży w granicach powiatu: świdwińskiego, a także w trzech gminach: gminie Świdwin (obszar wiejski), Sławoborze, Rąbino. Wysoczyzna pocięta jest dolinami rzek w tym największej Regi. Obszar obejmuje fragment urozmaiconego polodowcowego krajobrazu na skraju doliny Regi na północ od Świdwina. Na granicy wysoczyzny z doliną Parsęty występuje pasmo recesyjnych moren czołowych. Ze względu na żyzność gleb teren jest intensywnie wykorzystywany rolniczo. Obszar wyróżnia się dużym urozmaicheniem rzeźby terenu. Siedliska przyrodnicze na terenie obszaru obejmują ponad 56 % powierzchni całego obszaru. Dominują siedliska leśne położone na gruntach Lasów Państwowych zajmujące prawie 30% powierzchni obszaru. Najważniejszy z nich to jeden z większych na Pomorzu kompleks kwaśnych dąbrów (o powierzchni prawie 250 ha). Dąbrowy te charakteryzują się dobrze zachowanym runem

ze znacznym udziałem warstwy mszystej. W podszycie występuje kruszyna pospolita *Rhamnus frangula*, jarzab pospolity *Sorbus aucuparia* i jałowiec zwyczajny *Juniperus communis*. W południowej części obszaru w dwóch równoległych rynnach znajdują się dwa eutroficzne jeziora. Nad jednym z nich położone jest jedno z większych na Pomorzu Zachodnim torfowisk przejściowych (o powierzchni nieco ponad 47 ha). Drugie jezioro, którego brzegi są znacznie odlesione, jest silnie zagrożone antropopresją poprzez zabudowę oraz rozwój turystyki i rekreacji, oba jeziora objęte są gospodarką rybacką oraz są użytkowane wędkarsko. Jest to ważna ostoja dla płazów, gadów a także ornitofauny. Na obszarze tym stwierdzono liczne stanowisko zalotki większej *Leucorrhinia pectoralis*. Obok kwaśnych dąbrów w obszarze występują również buczyny pomorskie z udziałem gatunków subatlantyckich oraz wielogatunkowe lasy mieszane o charakterze grądów. Cały teren wznosi się w kierunku południowym i wschodnim. Jest to teren rozwinięty rolniczo, na którym lasy występują głównie na glebach mniej żyznych na siedlisku boru mieszanego świeżego i lasu mieszanego świeżego. Proporcjonalnie duży jest udział olszy, brzozy i świerka, natomiast najmniejszy w regionie udział sosny w drzewostanie. W granicach obszaru znajduje się korytarz ekologiczny Puszcza Goleniowska – Puszcza Koszalińska oraz użytek ekologiczny „Bystrzyno Wielkie”. Obszar położony jest w dorzeczu Regi. Bystrzyna jest jej pierwszorzędnym dopływem.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar Natura 2000 Bystrzyno PLH320061, położony na północ do miasta Świdwin, obejmuje fragment urozmaiconego polodowcowego krajobrazu na skraju doliny Regi. Wzgórza moreny czołowej w okolicy m. Biały Zdrój, o niezwykle urozmaiconej rzeźbie terenu (kulminacja 176,2 m n.p.m.), porośnięte są głównie dąbrowami, częściowo lasami mieszanymi bukowo-sosnowymi i borami sosnowymi. W dąbrowach stosunkowo dobrze wykształcony jest podszyt z kruszyną pospolitą, jarzabem pospolitym i jałowcem. W runie masowo występują borówki brusznice i śmiałki pogięte, dobrze rozwinięta jest warstwa mszysta. W południowej części obszaru znajdują się dwie rozległe rynny zajmowane przez eutroficzne jeziora Bystrzyno Wielkie i Bystrzyno Małe. Pierwszemu z nich towarzyszą rozległe kompleksy roślinności bagiennej – olsy i brzeziny bagienne oraz rozległe płaty torfowiska przejściowego. Na stromych zboczach występują kwaśne buczyny i dąbrowy. W obszarze Natura 2000 Bystrzyno PLH320061 znajduje się 7 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, spośród których wyróżniono 5 przedmiotów ochrony: 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9190 Pomorski kwaśny las brzozowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*), 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne). Natomiast siedliska 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne oraz 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*) występują w formie nieistotnej dla jego ochrony w przedmiotowym obszarze. Ponadto w obszarze stwierdzono również występowanie dwóch gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej uznanych za przedmioty ochrony: zalotkę większą *Leucorrhinia pectoralis* oraz traszkę grzebieniastą *Triturus cristatus*.

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*

W obszarze występują dwa jeziora eutroficzne: Bystrzyno Duże oraz Bystrzyno Małe. Jezioro Bystrzyno Duże o powierzchni około 50 ha, to eutroficzne śródlądowe jezioro położone na północny – wschód od m. Bystrzyno ze słabo wykształconą strefą nymfeidów oraz szuwaru złożonego z pałki wąskolistnej i trzciny. Większe skupienia nymfeidów występują głównie w północnej części jeziora, występuje tam również liczna populacja grążela drobnego *Nuphar pumila*. Roślinność podwodna bardzo uboga. Jezioro Bystrzyno Małe o powierzchni 48,68 ha, eutroficzne śródlądowe jezioro rozciągające się na północ od m. Bystrzyno ze słabo wykształconą strefą nymfeidów oraz szuwaru złożonego w dużej mierze oprócz trzciny z tataraku i innych roślin szuwarowych, a także bobrka trójlistkowego. Większe skupienia nymfeidów występują głównie w północnej części jeziora. Roślinność podwodna uboga. Woda w jeziorach jest stosunkowo czysta o niewielkiej przeźroczystości (ok. 2 m). Z obu jezior prowadzą odpływy wpadające ostatecznie do Regi. Woda w tych zbiornikach jest żyźniejsza niż w innych typach jezior. Ocena ogólna stanu ochrony w obszarze: właściwa (FV).
Reprezentatywność: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra) – oba jeziora są prawidłowo wykształconymi zbiornikami eutroficznymi typowymi dla jezior tej części kraju. Ze względu na wpływy

antropogeniczne nie są siedliskami wykształconymi w stopniu optymalnym, jednak wykazują pewne i właściwe temu siedlisku zróżnicowanie pod względem wykształcenia roślinności wodnej oraz cech abiotycznych. Stwierdzono tu również występowanie rzadkich i zagrożonych gatunków roślin oraz ważek. Typowymi gatunkami roślin są rogatek sztywny *Ceratophyllum demersum*, wywłócznik kłosowy *Myriophyllum spicatum*, wywłócznik okółkowy *Myriophyllum verticillatum*, moczarka kanadyjska *Elodea canadensis*, grążel żółta *Nuphar lutea*, grzybienie białe *Nymphaea alba*, osoka aleosowata *Stratiotes aloides*, różne gatunki rdestnic *Potamogeton*.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – dwa jeziora eutroficzne obejmujące łącznie 160,03 ha, co stanowi mniej niż 2% powierzchni tego siedliska w Polsce.

Stan zachowania: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobry) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – II, dobrze zachowana, oba jeziora mimo pewnych wpływów antropogenicznych (rybołówstwo, wędkarstwo i inna rekreacja) są obiektami dobrze zachowanymi. W jeziorach struktura roślinności jest zachowana w sposób typowy dla zbiorników rynnowych. Wąski pas szuwarów i roślinności podwodnej przy stromych brzegach oraz wypłyenia z bogatszą roślinnością w zatokach na końcach rynien.

b) Stopień zachowania funkcji – I, doskonałe perspektywy, występuje znaczne zróżnicowanie zespołów roślinnych oraz obecne są rzadkie gatunki roślin wodnych.

c) Możliwości odtworzenia – I, łatwe; powierzchnia siedliska nie uległa zmniejszeniu.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra) – ze względu na obecny stan siedliska oraz brak niepokojących tendencji prowadzących do obniżenia ocen dotyczących zróżnicowania określono stan zachowania funkcji jako mający dobre perspektywy zachowania. Przekształcenie siedlisk w najbliższym czasie praktycznie niemożliwe, więc perspektywy zachowania są dobre. Szkodliwe może być tylko silne zanieczyszczenie jezior, co w obecnej sytuacji jest mało prawdopodobne.

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

3160 Dystroficzne zbiorniki wodne

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Świdwin, w zasięgu obszaru wyróżniono tylko jeden niewielki, dystroficzny zbiornik wodny o pow. 0,04 ha.

Ze względu na niewielką powierzchnię pozostawiono siedlisko 3160 w SDF z dotychczasową oceną D (siedlisko nieistotne).

Stopień rozpoznania ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)

Kompleks torfowisk mszarnych znajdujący się nad jez. Bystrzyno Wielkie o pow. 41,76 ha, ogólna ocena stanu ochrony siedliska w obszarze: FV, powierzchnia siedliska o różnym stanie zachowania w obszarze. Na obszarze Nadleśnictwa Świdwin po weryfikacji terenowej, siedlisko ostatecznie zdiagnozowano w 7 wydzieleniach o łącznej powierzchni 5,77 ha.

Są to w większości torfowiska z zespołem turzycy dzióbkowanej *Carex rostrata*, podzespołem z torfowcem kończystym *Sphagnum fallax* bądź zespoły welnianki wąskolistej *Eriophorum angustifolium* i torfowca kończystego *Sphagnum fallax*. Ocena ogólna siedliska w obszarze

w przypadku 2 stanowisk jest zła (U2), natomiast na jednym stanowisku właściwa (FV). Obniżenie oceny wynika głównie z parametru "Specyficzna struktura i funkcje", na którego wartość wpływ miał wskaźnik kardynalny opisujący występowanie ekspansywnych roślin zielnych (trzęślicy modrej, sita rozpierzchłego). Reprezentatywność: ocena B (dobra) – torfowisko położone nad Jeziorem Bystrzyno Wielkie jest jednym z większych i lepiej zachowanych torfowisk przejściowych na Pomorzu Zachodnim. Znaczną część jego obszaru cechuje duża naturalność i zróżnicowanie.

Na terenie torfowiska stwierdzono sześć zespołów torfowisk przejściowych w tym rzadkie zbiorowisko turzycy błotnej *Caricetum limosae*. Teren siedliska jest również ważnym miejscem dla rzadkich i zagrożonych gatunków fauny.

Powierzchnia względna: ocena C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko stwierdzono zarówno na gruntach administrowanych przez Lasy Państwowe jak i poza nimi; łączna powierzchnia płatów wynosi 39,13 ha, co stanowi mniej niż 2% powierzchni tego siedliska w Polsce.

Ocena stanu zachowania: ocena B (dobra) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – II, dobrze zachowana, całe mokradło mimo lekkiego przesuszenia,

zarastania trzciną oraz wcześniejszej eksploatacji torfu jest obiektem dobrze zachowanym. W miejscach występowania siedliska jego struktura jest właściwie zróżnicowana

b) Stopień zachowania funkcji – I, doskonale perspektywy, Występuje zróżnicowanie zespołów, ukształtowania powierzchni oraz wilgotności. Ze względu na obecny stan siedliska oraz brak niepokojących tendencji prowadzących do obniżenia ocen dotyczących zróżnicowania określono stan zachowania funkcji jako mający dobre perspektywy zachowania.

c) Możliwości odtworzenia – I, łatwe, rozległy kompleks torfowisk mszarnych znajduje się nad jez. Bystrzyno Wielkie. Znaczne obszary tego siedliska są dobrze zachowane, choć większość siedliska jest całkowicie lub częściowo zdominowana przez trzcinę

co znacząco obniża walory przyrodnicze i wymaga czynnej ochrony.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra) – całe mokradło mimo lekkiego przesuszenia, zarastania trzciną oraz wcześniejszej eksploatacji torfu jest obiektem dobrze zachowanym.

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum)

Siedlisko występuje głównie na terenach LP (13,92 ha). Poza terenami administrowanych przez Lasy Państwowe na NW i SE brzegu jeziora Bystrzyno Małe znajdują się dwa płyty nawiązujące do kwaśnej buczyny o silnie zniekształconej charakterystyce, o łącznej powierzchni 2,45 ha. W podszycie dominuje buk, runo ubogie, głównym składnikiem jest *Deschampsia flexuosa*, obok niego najczęściej pojedynczo występuje konwalijska dwulistna *Maianthemum bifolium*, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*. Licznie odnawia się buk oraz jesion wyniosły. W prześwietleniach łanowo występuje trzcinnik leśny *Calamagrostis arundinacea*. Warstwa mszaków bardzo uboga, głównie na korzeniach buków.

Reprezentatywność: ocena C (znacząca) – buczyna położona na stromym zboczu, na brzegu Jeziora Bystrzyno Małe, w miejscu typowym dla tego rodzaju siedliska. Znaczną część obszaru cechuje duża naturalność i zróżnicowanie (również luki w drzewostanie), co przejawia się odnawianiem buka, który występuje zarówno w runie jak i podroście. W niektórych miejscach w drzewostanie występują gatunki obce (kasztanowiec zwyczajny i robinia akacjowa). Runo w takich przypadkach jest bardzo ubogie i zajmuje niewielkie powierzchnie.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – obecny areal siedliska w obszarze określono na 16,37 ha, co stanowi mniej niż 2% powierzchni tego siedliska w Polsce.

Stan zachowania: ocena C (średni lub zdegradowany) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – III, zdegradowany, na którego złą ocenę miał wpływ wskaźnik kardynalny związany z martwym drewnem wielkowymiarowym. Jest

to wskaźnik, którego poprawa wymaga dłuższego okresu czasu, ponieważ w tej chwili drzewostany nie osiągnęły wymaganych wymiarów w tym obszarze, nawet jeżeli obniżymy kryterium do 30 cm średnicy.

b) Stopień zachowania funkcji – III, perspektywy średnie lub niekorzystne, na stanowiskach zaobserwowano znikomą ilość drzew biocenotycznych.

c) Możliwości odtworzenia – II, możliwe przy średnim nakładzie środków, sam drzewostan wydaje się nie zagrożony, jednak zintensyfikowanie przez bliskość osiedla, presji ludzkiej, spowoduje chociażby zwiększoną szansę zawlekania gatunków obcych, przed czym praktycznie nie ma skutecznych sposobów zabezpieczenia siedliska.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca) – buczyna choć stosunkowo dobrze zachowana jest poddana dużej antropopresji. Objawem tego są zarówno zmiany

w składzie drzewostanu (udział kasztanowca zwyczajnego i robinii akacjowej), jak

i bezpośrednie wydeptywanie ścieżek przez wędkarzy i lokalnych turystów. Problemem jest również izolacja płatu i kontakt na znacznej części graniczy z polem (a obecnie powstającym osiedlem domków rekreacyjnych).

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

9160 Grąd subatlantycki

Siedlisko nie wykazywane dotychczas SDF dla obszaru Bystrzyno PLH320061. Podczas prac nad aneksem do PUL dla Nadleśnictwa Świdwin (Babiak T., Gołębiowski P., Kowalczyk T. 2022) siedlisko zinwentaryzowano jedynie w jednym pododdziale. Płat grądu stanowi drzewostan z panującym w drzewostanie dębem, podszyt leszczynowo-bzowy. W górnym piętrze zauważalny jest również udział grabu.

Ocena ogólna siedliska w obszarze jest zła (U2), przede wszystkim ze względu na brak martwego drewna wielkowymiarowego, wynika z ocen wskaźników i parametrów dla tego płatu siedliska. Ze względu na niewielką powierzchnię wynoszącą 0,81 ha oraz zły stan zachowania (U2) nie uznano siedliska za przedmiot ochrony a jedynie dodano do SDF z oceną reprezentatywności D (nieistotne znaczenie siedliska w obszarze).

Stopień rozpoznania G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

9190 Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*)

Siedlisko występuje wyłącznie na terenach Lasów Państwowych, zdiagnozowane w 54 pododdziałach na łącznej powierzchni 245,58 ha, w drzewostanie z dominującym dębem bezszypułkowym *Quercus petraea* i miejscami świerkiem pospolitym *Picea abies* oraz pojedynczo sosną pospolitą *Pinus sylvestris* i brzozą brodawkowatą *Betula pendula* i miejscami odnowieniem naturalnym dębu. Ten typ siedliska obejmuje ubogie lasy dębowe z acydofilnym runem, typowe dla strefy wpływów klimatu atlantyckiego, występujące w Polsce w zachodniej części kraju.

Reprezentatywność: utrzymanie dotychczasowej oceny A (doskonała) – siedlisko typowo wykształcone w obszarze, różnorodne typologicznie.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko zajmuje 245,53 ha, co stanowi mniej niż 2% krajowych zasobów siedliska.

Stan zachowania: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – III, zdegradowany, głównie ze względu na wskaźnik kardynalny związany z brakiem martwego drewna wielkowymiarowego oraz wskaźnik opisujący udział gatunków dominujących w poszczególnych warstwach fitocenozy,

to przełożyło się na ogólną złą (U2) ocenę siedliska w obszarze.

b) Stopień zachowania funkcji – II dobre perspektywy, przy prawidłowej realizacji działań ochronnych perspektywy zachowania, a nawet poprawy stanu płatów są dobre.

c) Możliwości odtworzenia – II, możliwe przy średnim nakładzie środków. Zachowanie siedliska w perspektywie 10 lat jest niemal pewne, choć w wyniku użytkowania Rb IIBU mogą pogorszyć się niektóre oceny wskaźników.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra) – wypadkowa powyższych ocen.

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)

Siedlisko przede wszystkim na terenach Lasów Państwowych (Babiak T., Gołębiewski P., Kowalczyk T. 2022). Płaty siedliska zinwentaryzowano w 15 pododdziałach w Nadleśnictwie Świdwin płaty, które

najczęściej związane są torfowiskiem przejściowym. Zbiorowiska

te budowane głównie przez brzozę omszoną *Betula pubescens*, sosnę zwyczajną *Pinus sylvestris* i świerka pospolitego *Picea abies* oraz gatunki specyficzne dla oligotroficznych

i mezotroficznych terenów bagiennych, w tym torfowce *Sphagnum* spp., turzyce *Carex* spp.

i borówki *Vaccinium* spp. Brzezina bagienna występuje również na terenach znajdujących się poza gruntami

administrowanymi przez LP – okala od strony zachodniej torfowisko przejściowe rozpościerające się wzdłuż jez. Bystrzyno Wielkie.

Reprezentatywność: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra) – zróżnicowane drzewostany będące najczęściej stadium sukcesyjnym torfowiska przejściowego. Obecnie często jest to efekt zmian antropogenicznych powodujących przesuszenie płatów torfowisk i ekspansję gatunków drzewiastych.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko zajmuje w obszarze 25,25 ha, co stanowi mniej niż 2% krajowych zasobów siedliska.

Stan zachowania: ocena B (dobra) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – III zdegradowana, na złą ocenę miały wpływ wskaźniki kardynalne związane z uwodnieniem.

b) Stopień zachowania funkcji - III (elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane) przesuszenie

płatów siedliska sprzyja ekspansji rodzimych gatunków roślin zielnych (trzęślica modra, borówka czernica) oraz zwiększeniu udziału świerka na stanowiskach monitoringowych.

c) Możliwości odtworzenia – III, (trudne lub niemożliwe) niewielkie możliwości odtworzenia siedliska w obszarze – pogarszające się uwarunkowania klimatyczne (uciążliwe susze).

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca) – wypadkowa powyższych ocen.

Stopień rozpoznania: ocena G (jakość danych wysoka) – pełna inwentaryzacja przyrodnicza wykonana przez ekspertów przyrodniczych.

1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*

Obszar określony jako ważna ostoja tego gatunku wykazany w inwentaryzacji gminy Świdwin nad jez. Bystrzyno Wielkie. W czasie badań potwierdzono występowanie gatunku na obu jeziorach, a także na niewielkim zbiorniku (siedlisko 3160) na torfowisku nad jeziorem Bystrzyno Wielkie. Luźny szuwar trzcinowy i bogata roślinność podwodna stwarza optymalne warunki (rozległy pas składający się z grążeli i grzybieni oraz przerastających go wywłócznika

i rogatka sztywnego). Pospolity gatunek związany z wodami stojącymi, preferujący wody kwaśne i silniej zarośnięte, ale częsty i liczny również w innych rodzajach zbiorników. Licznie stwierdzano zarówno egzuwia jak i osobniki dorosłe. Gatunek na obu jeziorach tworzy metapopulację, nie zagrożony ani na terenie obszaru ani w regionie.

Populacja: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca) – gatunek bardzo pospolity w Polsce, jednakże prawdopodobnie w żadnym z polskich obszarów jego populacja nie przekracza 0,5% populacji polskiej,

Stan zachowania: ocena A (doskonała) – siedliska zachowane w stopniu bardzo dobrym nie wymagają działań ochronnych.

Izolacja: utrzymanie dotychczasowej oceny C (znacząca) – gatunek pospolity, brak izolacji.

Stopień rozpoznania: utrzymanie dotychczasowej oceny M (jakość danych przeciętna) – liczebność populacji oszacowana na podstawie oceny na stanowiskach monitoringowych w obszarze w ramach sporządzania dokumentacji pzo (Gawroński A. 2019).

1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Być może gatunek występuje w niewielkich oczkach wodnych na terenie Lasów Państwowych. W czasie badań przeprowadzonych w ramach sporządzania dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bystrzyno PLH320061 (Gawroński A. 2019) nie wykazano tego gatunku, choć występowanie jest możliwe szczególnie w licznych zabagnionych oczkach (pozostałościach jeziora) na północnym brzegu jeziora Bystrzyno Wielkie. W niewielkim zbiorniku na torfowisku po zachodniej stronie Jeziora Bystrzyno wykazano dość liczną skąłowaciałą populację karasia złocistego oraz bardzo liczną populację dużych pływaków z rodzaju *Dytiscus* spp., co może tłumaczyć nie wykazanie traszek w tym zbiorniku). Zachowując zasadę przezorności, do czasu uzyskania nowych danych pozostawiono dotychczasowe oceny populacji (ocena C), oceny stanu zachowania (ocena A), oceny izolacji (ocena C) oraz oceny ogólnej (ocena C).

Stopień rozpoznania: DD (brak danych) – pomimo przeprowadzonej eksploracji obszaru w ramach sporządzania dokumentacji do planu zadań ochronnych (Gawroński A.2019) oraz aneksu do PUL dla Nadleśnictwa Świdwin (Babiak T., Gołębiowski P., Kowalczyk T. 2022) nie zarejestrowano obecności gatunku.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	B02.04		i
M	G05.01		i
M	K01.03		i
L	K02.01		i

L	B02.06		i
M	I01		i
H	E01		b
H	F02.03		i
H	K02.03		i
H	I02		i
M	E03.01		i
M	E01.04		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	X		b
M	X		b
L	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1.Gawroński A. 2020. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH320061 Bystrzyno w województwie zachodniopomorskim. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.2.Babiak T., Gołębiowski P., Kowalczyk T. 2022 r. Biuro Urzędnicia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Świdwin. BULiGL Szczecinek.

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Teofila Firlika 20 71-637 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat.szczecin@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

- ☐ Tak
- ☐ Nie, ale jest w przygotowaniu
- ☒ Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320061

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)